

[Gammelgaard]

hvad staten også bør skabe i forbindelse med den økonomiske sanering. Det er baggrunden for regeringens investeringsplan.

Når der bliver mulighed for det – men også først til den tid – må den videregående lettelse af skattetrykket for den enkelte og for erhvervene finde sted. I mellemtiden må vi nøjes med den mere beskedne skattelettelse i forbindelse med overenskomsterne, hvis rammen holdes, og med de begunstigelser, der kan komme fra skatteministeren og andre i forbindelse med finansieringsplan og andet.

Det har været hævdet, at regeringen har ført en for hård politik, at man burde have vejet tilbage for den lange kæde af besparelser, som det største oppositionsparti har stemt imod. Ja, nogle har talt om en uforholdsmæssig asocial politik vendt imod den jævne mand. Andre har sagt: lad blot staten og kommunerne bruge nogle flere penge, for det hele skaber arbejde.

Begge betragtninger er forkerte. Hvis der er nogen, som denne regerings politik er til gavn for, er det netop de svagere stillede. Kun hvis staten fører en tilstrækkelig fast politik, der er stærk nok til at holde renten nede, kommer der gang i erhvervslivet, og i et land med vor økonomi kan der ikke skaffes én eneste krone til nye sociale opgaver, hvis ikke der kommer skub i erhvervslivet. Fremskridtene må nu engang betales ud af produktionen, omsætningen og servicevirksomhederne.

Hvordan skulle man kunne give den almindelige danske familie håb om, at det engang kan blive bedre, hvis ikke inflationen blev standset. Men det er jo netop, hvad der vil følge af en fastere økonomisk politik. Det må være et hovedmål for regeringen at få inflationen ned.

Det er rigtigt og beklageligt, at vi sandsynligvis vil se en vis stigning i ledigheden i 1983. Men kunne den undgås, ved at man løsnede den økonomiske politik og brugte løs af statens og kommunernes penge? Naturligvis ikke. En sådan politik ville hurtigt slå over i et behov for en endnu hårdere stramning og dermed udsætte den dag, da ledighed kan vendes til beskæftigelse, og de penge, som staten og kommunerne ville give ekstra ud, måtte indkræves fra borgerne, som derved kunne efterspørge endnu færre varer.

Der er én ting, der er ganske vist: staten og kommunerne må fortsætte den sparepoli-

tik, der er indledt. Foreløbig har vi kun kunnet skabe håb om, at udviklingen vil vende. Hvis håbet skal blive til virkelighed i 1984 og 1985, må der nye besparelser til.

Det bliver i de kommende år nødvendigt med en helt ny indstilling over for det offentliges penge. Det ville være fristende for staten at give helt los og sige til kommunerne: brug jeres penge, som I vil! I må så sende regningen videre til borgerne. Hvis ikke I sparer tilstrækkeligt, vil I ikke blive genvalgt. Men en sådan politik er for løs til et moderne samfund og da særlig til den økonomi, der er oparbejdet her i landet i de senere år.

Det er nødvendigt med et målbevidst samarbejde mellem kommuner og stat for at fortsætte de offentlige besparelser. Samarbejdet må foregå under respekt for kommunernes selvstyre, men begge parter må arbejde med.

Vi har ikke råd til blot at vente år efter år på gode tider udefra for i mellemtiden at lade vore underskud vokse og vokse. Hvis underskuddene ikke vendes i de nærmeste år, vil det ikke være muligt at udnytte en kommende højkonjunktur. Derfor må vi gøre os klart, at det offentlige ikke kan fortsætte med at øge sit serviceniveau og lade borgernes skatter stige.

Hvis folk med normale indkomster ikke undværer nettotilskud fra det offentlige, vil vi aldrig få orden i vor økonomi. Selvfølgelig kan en familie stå i forskud over for staten i visse perioder, men et normalt livsforløb kan ikke være præget af, at staten betaler en del af fornøjelsen. Så får vi aldrig balance i økonomien.

Derfor vil der også i fremtiden være felter, hvor stat og kommuner må gribe ind i serviceudviklingen enten ved at se på taksterne eller ved at se på servicens omfang. Det bliver kort sagt nødvendigt at lægge lige netop så megen vægt på spare- og betalingsprincipperne, at der bliver balance mellem det, som borgerne yder, og det, som borgerne får.

Jeg tror også, at der i det lange løb i den danske befolkning er en vilje til i højere grad at klare sine ting, hvis man til gengæld bliver mindre afhængig af myndighedernes afgørelse. Det betyder ikke, at vi skal tilbage til tider, hvor undervisning, helbredelse, kultur og meget andet var forbeholdt de mere velstående, men det kan godt betyde, at det offentlige må se mere venligt på supplement til det